

Helseopplysninger i skyen

13.02.2020

1 GB/dag

I 2020 vil det genereres i gjennomsnitt **1 GB**
helserelevante data per person **daglig**
Kilde: Microsoft

Noen drivere for skytteknologi i helse

Kunstig intelligens

**Genteknologi/
persontilpasset
medisin**

**Sensorteknologi
IoT**

Hvor er data lagret?

Hvordan kan vi utføre kontroll med leverandør?

Kan vi etablere god nok avtale med leverandør?

Har leverandør innsyn i våre data?

Hvordan skal vi trygt nå tjenestene for drift?

Hvilke underleverandører benytter skyleverandøren?

Kan vi slette data på leverandørens delte infrastruktur?

Har vi kontroll når leverandør patcher?

Hvordan sikrer vi admintilgang?

Kan vi hindre ondsinnet kode i løsningen?

Hvordan sikrer vi tilgang til loggene?

Er sikkerheten i valgte tjenester/komponenter ivaretatt?

Har vi kontroll på tilgangene som gis?

Er sertifikater og tokens godt nok sikret?

Beskyttes tjenesten mot eksterne angrep?

Sletter vi data som ikke lengre er relevante?

<https://www.geekculture.com/joyoftech/joyarchives/2340.html>

Noen ressurser og verktøy

Noen ressurser og verktøy

Direktoratet for e-helse

Informasjonssikkerhet ved bruk av private leverandører i helse- og omsorgstjenesten

Konkrete råd i anskaffelser og leverandøroppfølging

EI-1012

NASJONAL SIKKERHETSMYNDIGHET

SIKKERHETSFAGLIGE ANBEFALINGER VED TJENESTEUTSETTING

En utdyping av området «Beslutt leveransemodell» i NSMs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet

NORMEN

Norm for informasjonssikkerhet og personvern i helse- og omsorgssektoren

Versjon 6.0

Omtaler krav til bruk av skytjenester

Gjeldende fra 05.0
Utgitt med støtte fra
Direktoratet for e-helse

Veileder i bruk av skytjenester til behandling av helse- og personopplysninger

Ansvar, avtaler og informasjonssikkerhet

Veilederen er et støttedokument til Norm for informasjonssikkerhet

Utgitt med støtte av:
Direktoratet for e-helse

Versjon 1.0

www.normen.no

Merknad 24.03.2019: Dokumentet er ikke oppdatert fra siste versjon av Normen (5.3), ny personopplysningslov, endringer i helselovgivningen, eller EU's personvernforordning

Under oppdatering

Informasjonssikkerhet ved bruk av private leverandører i helse- og omsorgstjenesten

Rapport lansert 30.11.17

«Direktoratet for e-helse mener at det ikke er grunnlag for å konkludere med at noen typer tjenester aldri kan overlates til private leverandører»

Viktige forutsetninger:

- Risikovurdering
- Lav risikoappetitt

Forslag til viktigste tiltak som bør gjennomføres sentralt:

- Avklaring av databehandlingsansvar mellom regionale helseforetak og helseforetak
- Oppdatering av Normen
- Kompetanseheving innen IKT-sikkerhet og risikovurdering på styre og ledelsesnivå

Kriterier og rutiner som bør implementeres i sektoren knyttet til:

- Sikre god og reell ledelsesforankring
- Tilstrekkelig kompetanse

- Helhetlig risikostyring

**Norm for
informasjonssikkerhet
og personvern
i helse- og
omsorgssektoren**

Versjon 6.0

Gjeldende fra 05.02.2020

Utgitt med støtte fra

 Direktoratet for e-helse

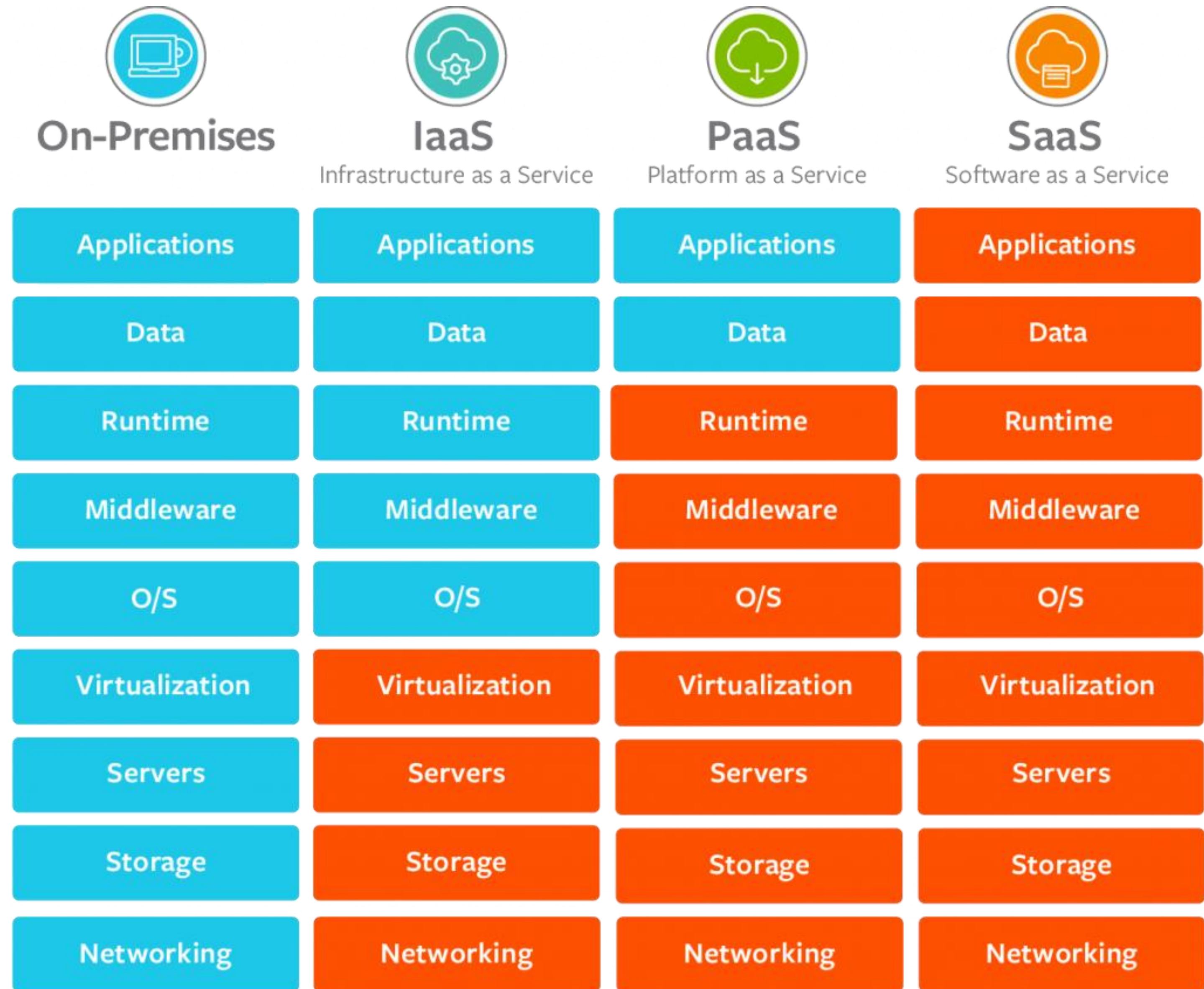
Om sky i Normen 6.0

Noen grunnkrav

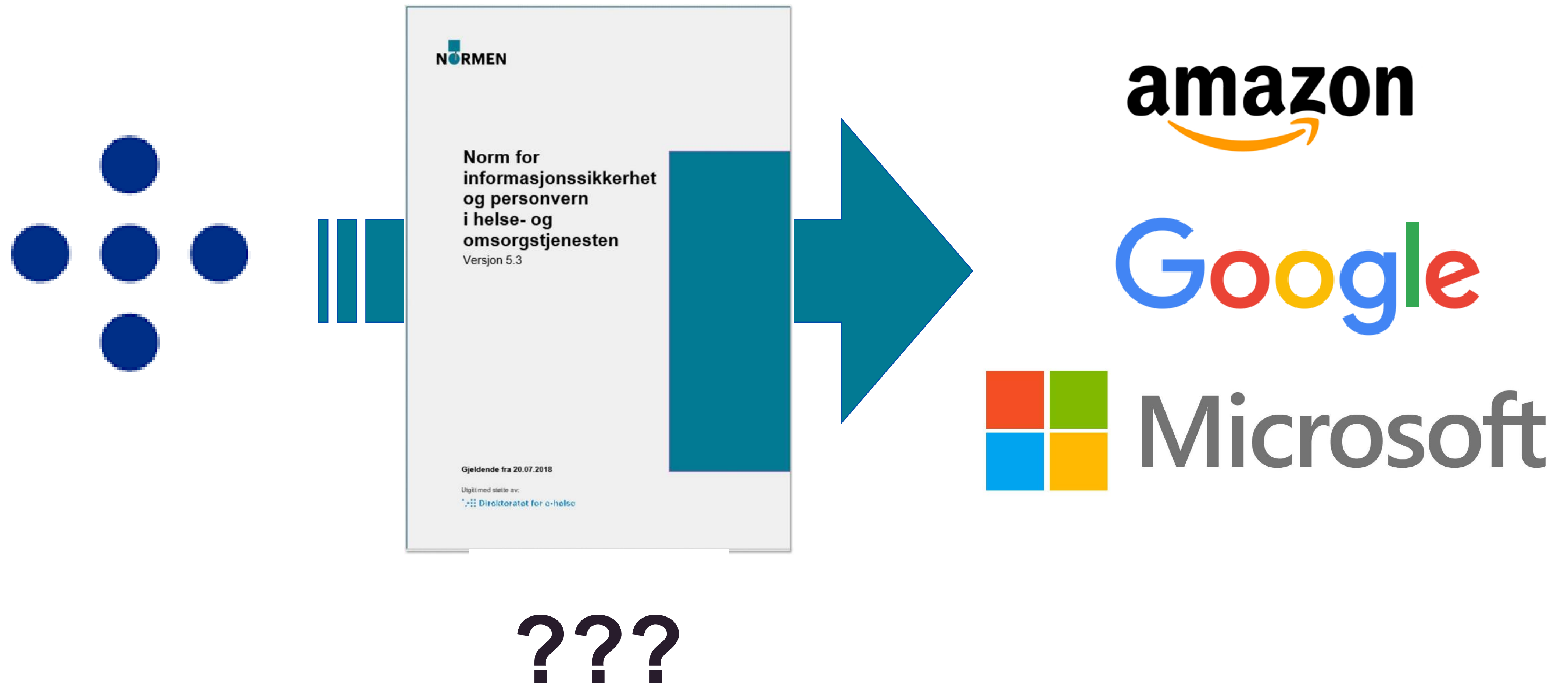
- Taushetserklæringer for leverandørens personell
 - Kan administreres av leverandøren selv
- Personvernforordningens krav
 - Databehandlers selvstendige ansvar for informasjonssikkerhet
 - Åpenhet om bruk av underleverandører
 - Krav til medvirkning ved avvik
 - **Alltid databehandleravtale**
- **Alltid risikovurdering basert på beskrivelse av konfigurasjon og dataflyt**
- Krav til sikkerhetsrevisjoner (kan håndteres av 3. part)

Ansvarsfordeling

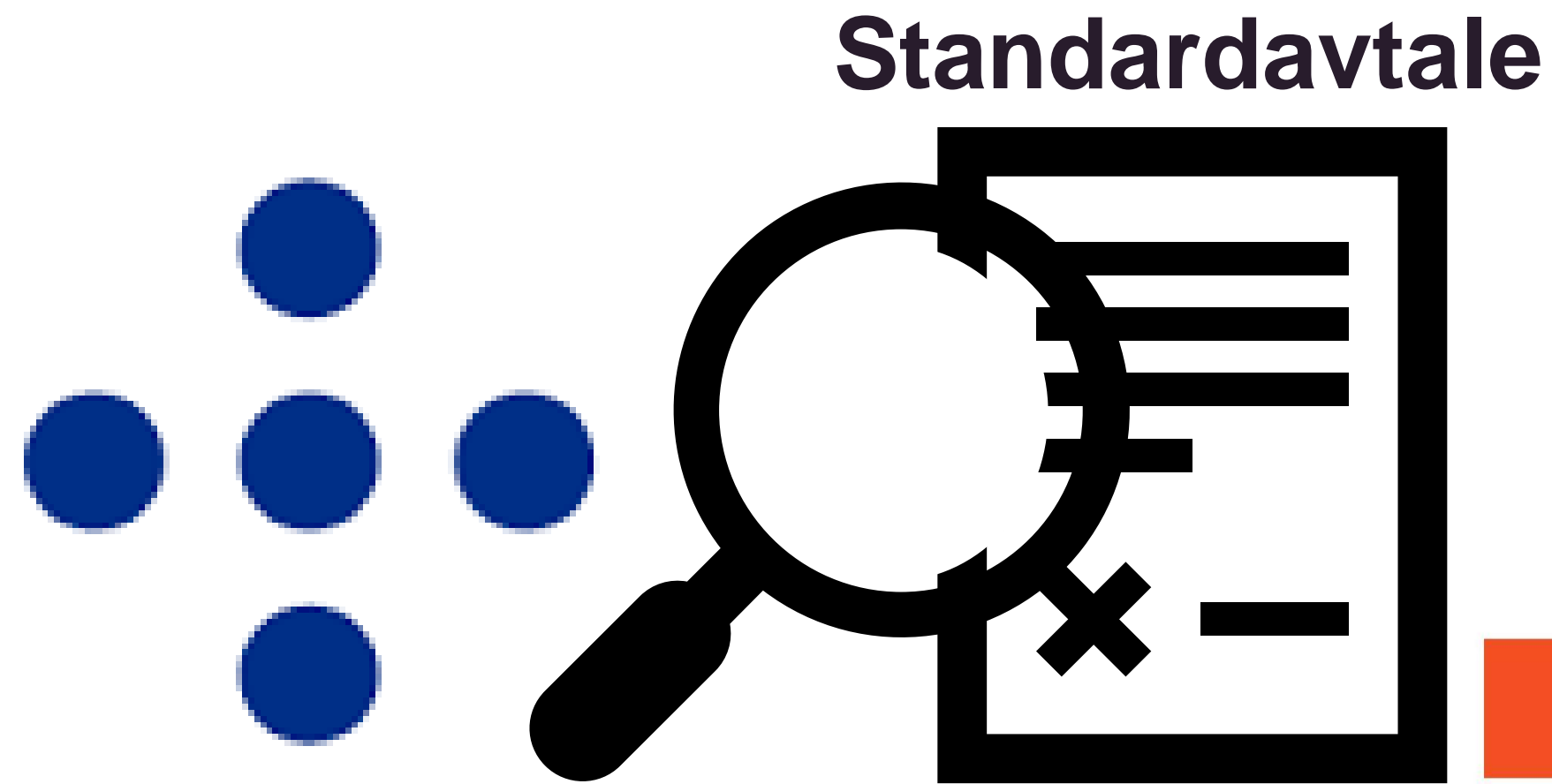
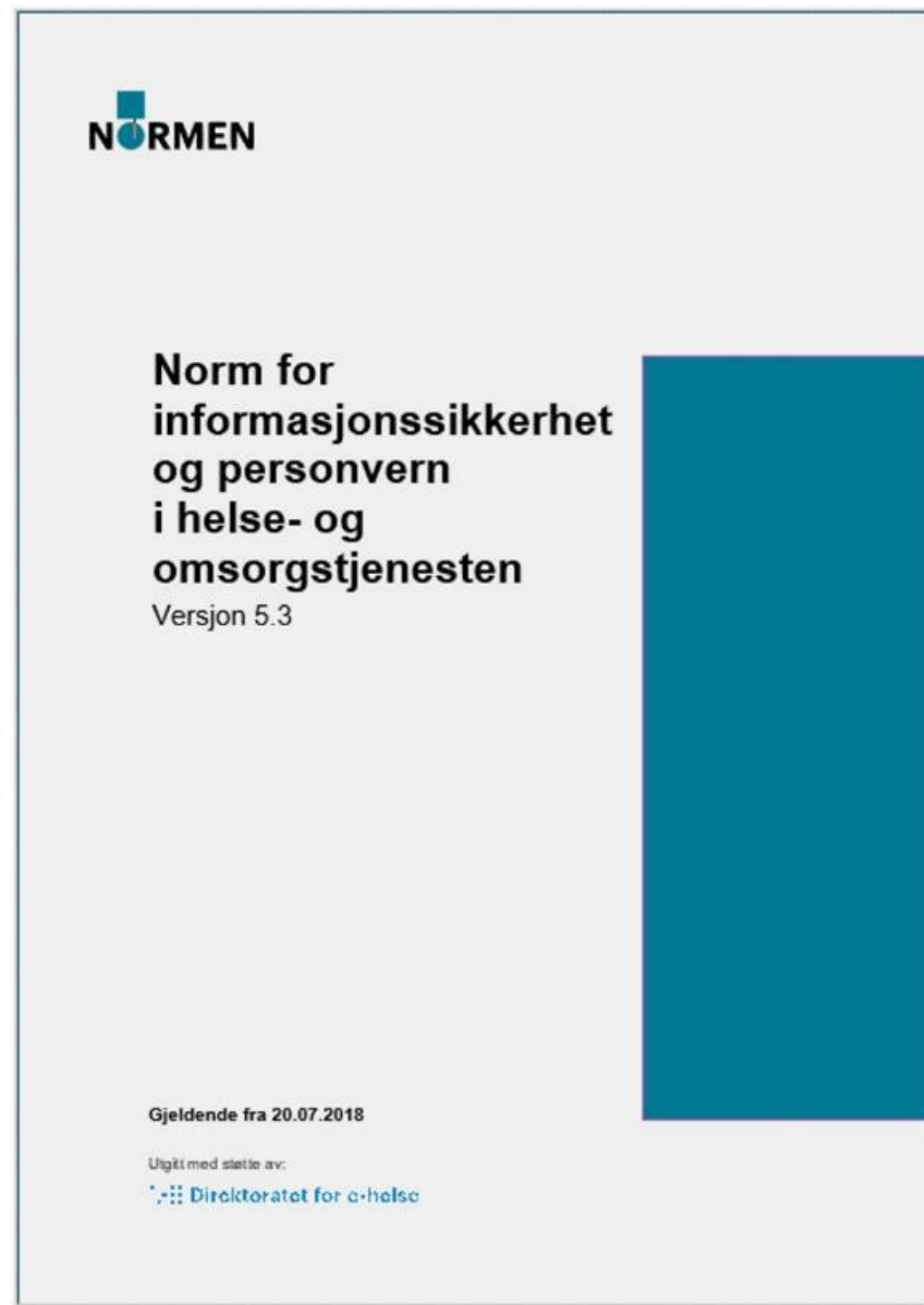
Ansvarsfordelingen mellom dataansvarlig og databehandler er avklart, og tilpasset leveransemodellen som benyttes

Dataansvarlig skal påse at skyleverandørens eventuelle standardavtaler ikke er i motstrid med Normens krav

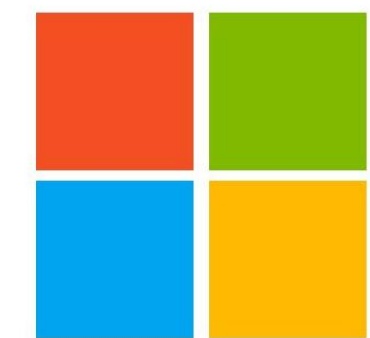

Dataansvarlig skal påse at skyleverandørens eventuelle standardavtaler ikke er i motstrid med Normens krav

amazon

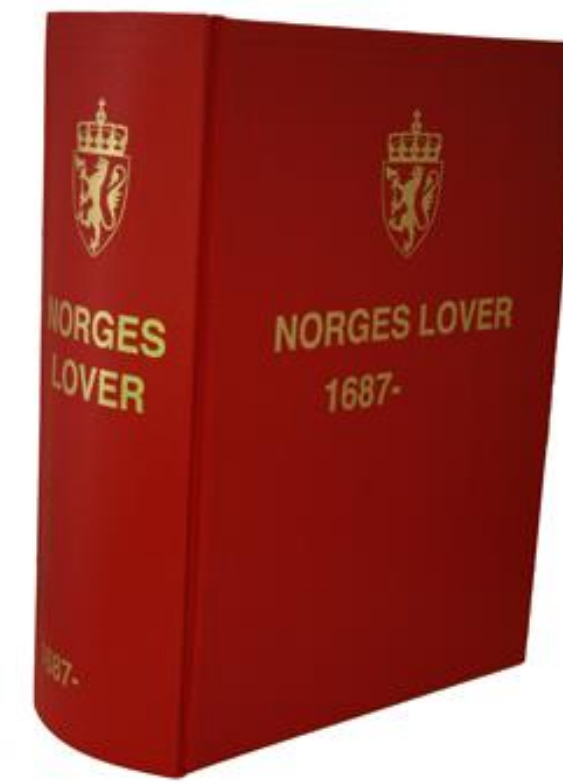
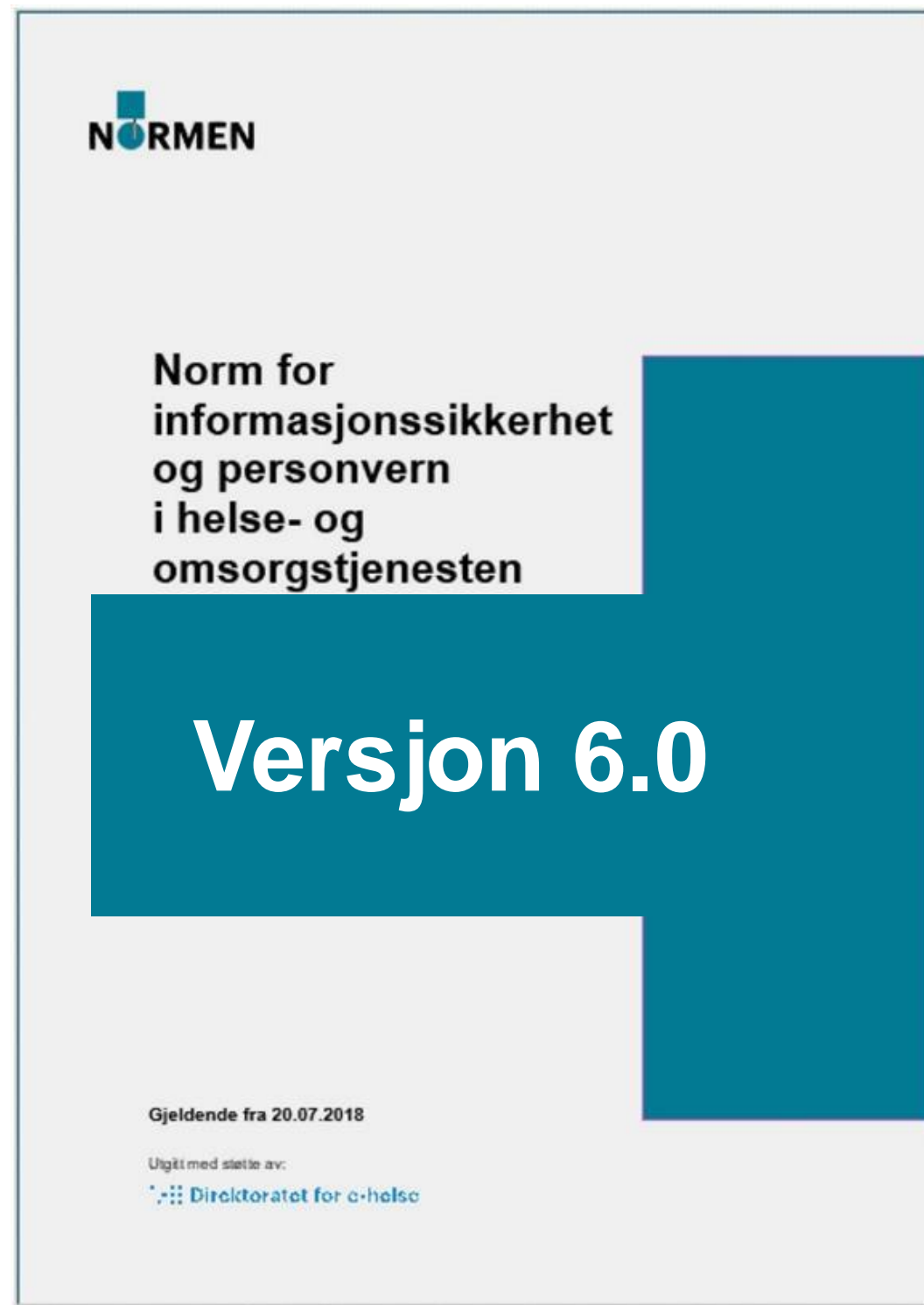
Google

Microsoft

Forenkles ved mapping av Normen

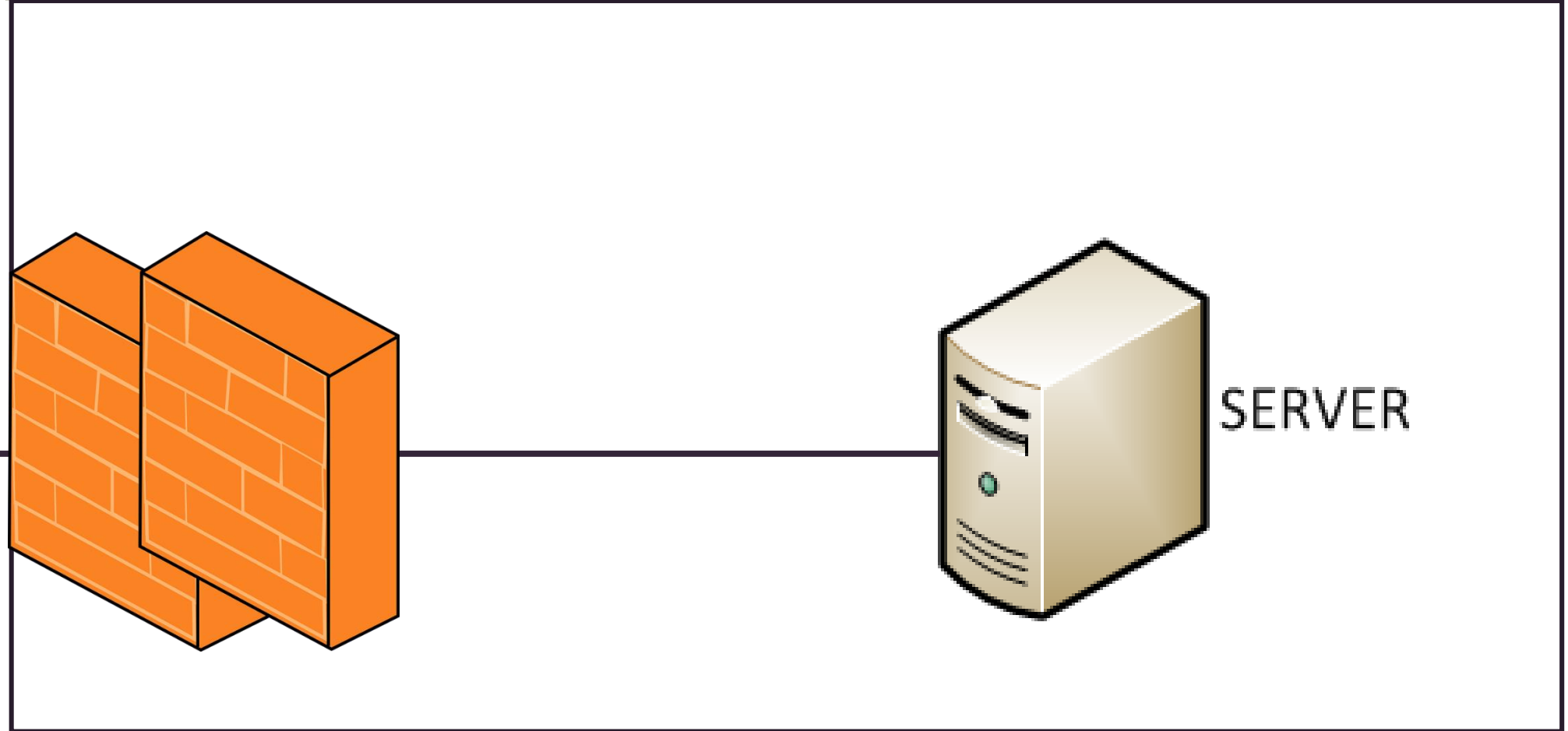
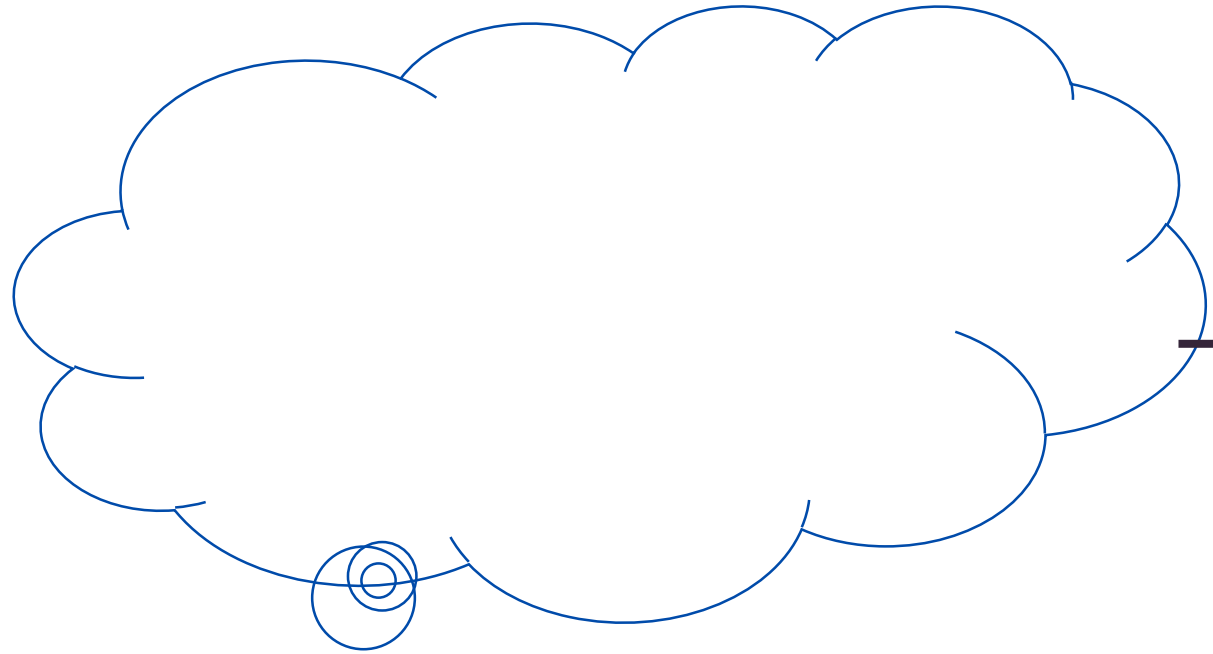
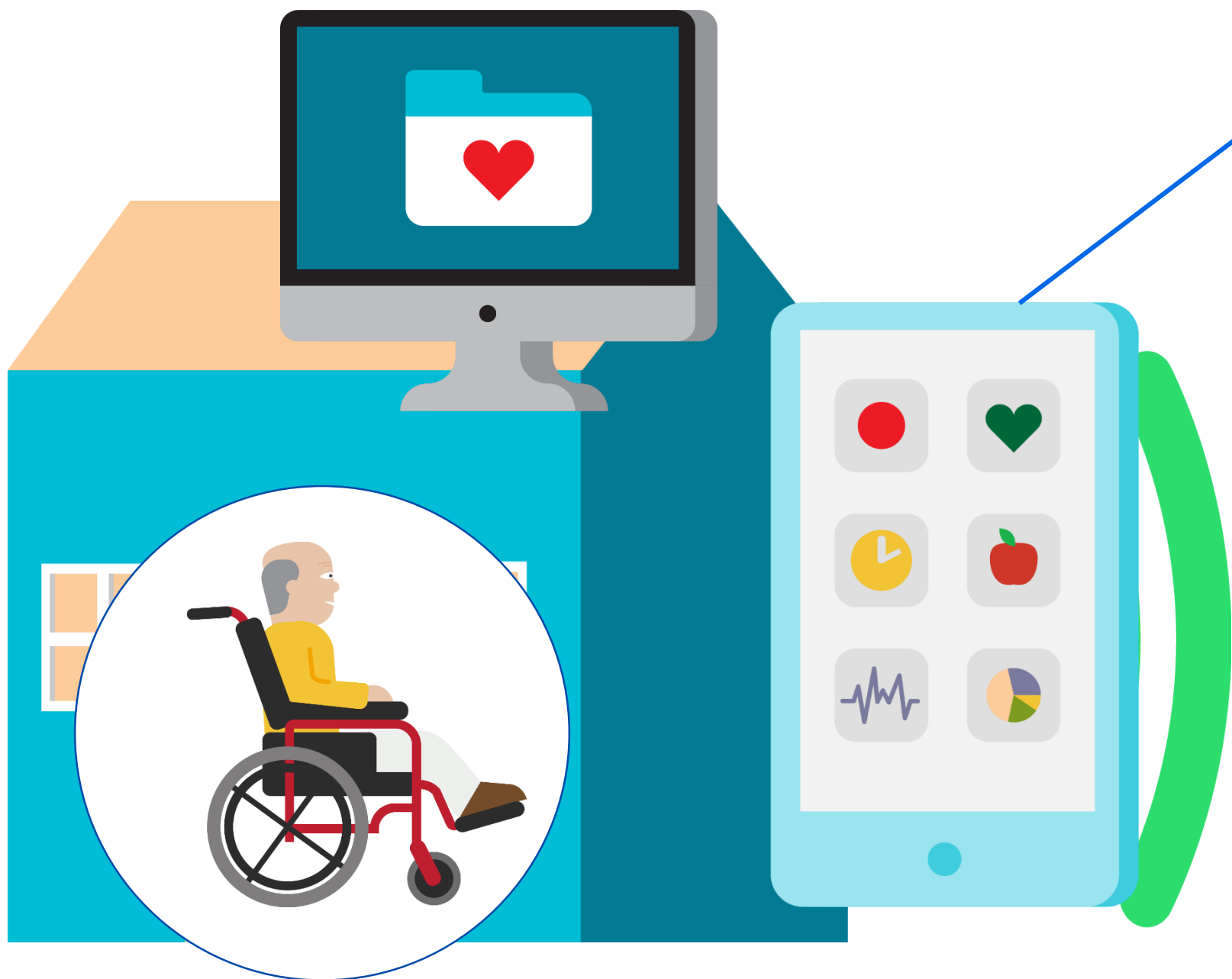

EXIT-strategi

- Dataansvarlig skal sørge for å ha en god plan for ivaretagelse av informasjonssikkerhet og personvern ved avslutning av skytjenesten
- Ved terminering av kontrakten skal det foreligge en signert erklæring fra leverandøren om at alle data tilhørende virksomheten er tilbakelevert eller slettet til avtalt tid.
- Hvordan unngå lock-in?

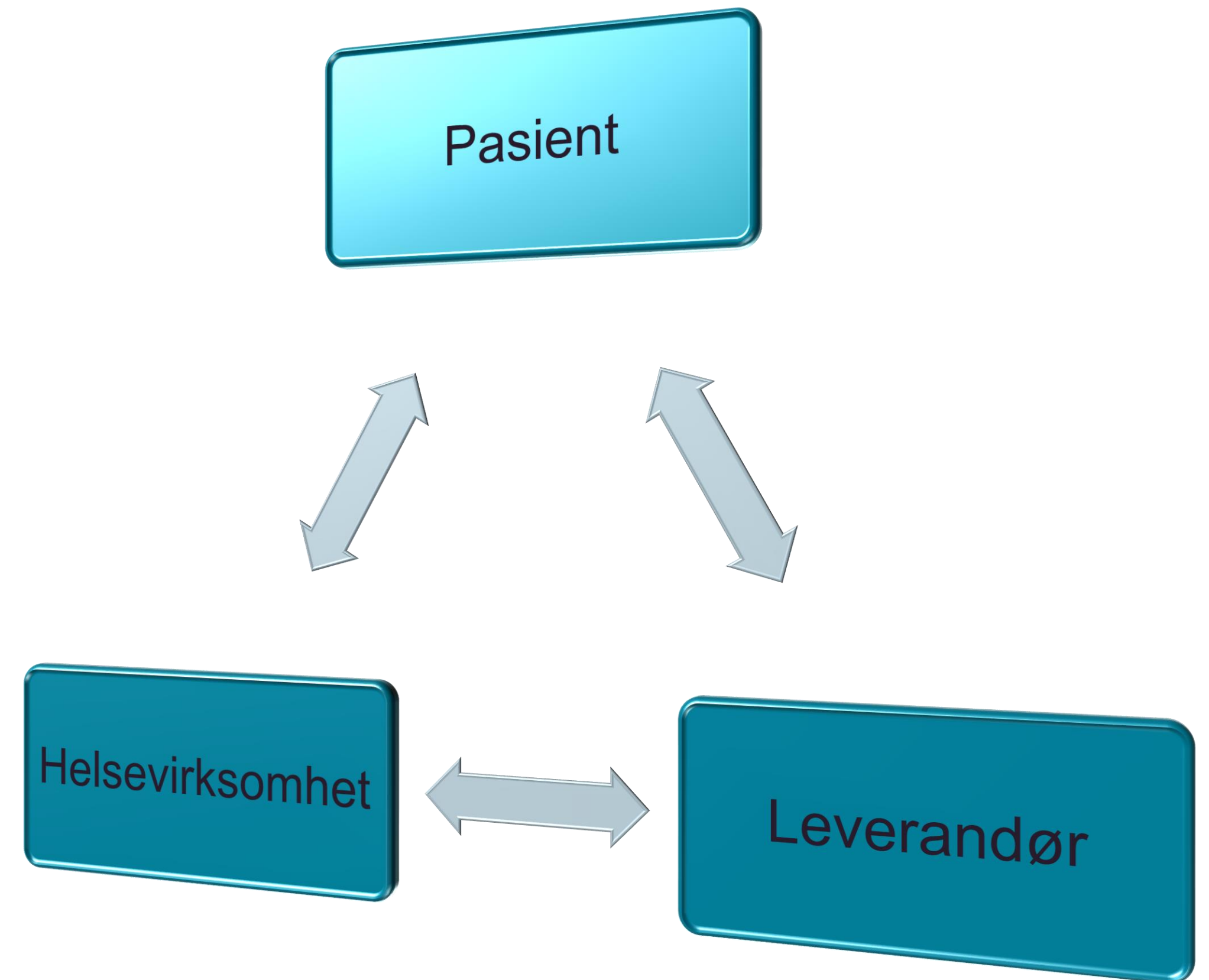

Pasienten tar i bruk tilleggsfunksjonalitet som tilbys av f.eks utstyrslleverandør

Når pasienten på egen hånd tar i bruk tjenester fra leverandøren?

- Ansvarsforhold – hvem er dataansvarlig?
- Problemstillinger i følge *Helsesdata til salgs?* (*Forbrukerrådet 2017*):
 - Omfattende brukervilkår (i gjennomsnitt 14 sider)
 - Overføring til andre formål / til tredjepart
 - Manglende sletting
 - Krav til brukerkontoer for lagring

Takk for meg!

sikkerhetsnormen@ehelse.no

www.normen.no

Facebook – Norm for informasjonssikkerhet